

॥ मुँडत त्यागी बेरागी को अंग ॥

मारवाडी + मराठी

*

महत्वाची सुचना:- रामद्वारा जळगांव यांचे असे निर्दर्शनास आले आहे की, काही रामस्नेही शेठ साहेब राधाकिसनजी महाराज व जे.टी.चांडक यांनी अर्थ केलेल्या वाणीजी रामद्वारा जळगांव मधून घेऊन जातात व आपल्या वाणीजीचा गुरु महाराज सांगतात तसा पुर्ण आधार न घेता आपल्या मताने समजने, अर्थामध्ये परस्पर बदल करून टाकतात तरी वाणीजी घेऊन गेलेल्या कोणत्याही संताने परस्पर अर्थामध्ये बदल करू नये. काहीही बदल करायचा वाटत असल्यास रामद्वारा जळगांवशी संपर्क साधावा व नंतर बदल करावा.

* वाणीजी आमच्याकडून जशी पाहिजे तशी चेक झालेली नाही, चेक करायला भरपूर वेळ लागतो. आम्ही परत चेक करून पुन्हा लोड करून देऊ. याला वर्षभर तरी लागेल. तुमच्या समजण्यापुरता कामात येईल, यासाठी आम्ही वाणीजी वाचण्याकरीता लोड करून दिली आहे.

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	॥ अथ मुँडत त्यागी बेरागी को अंग लिखते ॥	॥ साखी ॥	राम
राम	सिव के डाढ़ी मूँछ हे ॥ फिर ब्रह्मा के होय ॥		राम
राम	रिख सब ही सुखराम के ॥ मुँडत सुप्प्यो न कोय ॥१॥		राम
राम	आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज मुंडित(मुण्डण केलेले)ला सांगतात की, महादेवाला		राम
राम	दाढ़ी मिशी आहे, ब्रह्मलाही दाढ़ी मिशी आहे आणि आधीचे होवून गेलेले सर्व ऋषींना		राम
राम	दाढ़ी मिशी होती. कधी कोणीही मुँडन केले आहे, असे कोणीही ऐकले नाही. ॥१॥		राम
राम	डाढ़ी मूँछ बणाई क्रता ॥ फिर सन्कादिक जाण ॥		राम
राम	मुँडत सुण सुखराम के ॥ किणे कियो कहो आण ॥२॥		राम
राम	अरे ही दाढ़ी आणि मिशी व सन्कादिक(जटा)हे तर कर्ता पुरुषाने म्हणजे पैदा करणाऱ्याने		राम
राम	बनविले आहे. परंतु मुंडित कोणी बनवले. हे मला सांगा. असे आदि सतगुरु सुखरामजी		राम
राम	महाराज मुंडिताला बोलले. ॥२॥		राम
राम	डाढ़ी मूँझ राम ने कीया ॥ जिण ओ जीव बणायो ॥		राम
राम	के सुखराम मुँडत को क्रता ॥ कहो कूण जुग गायो ॥३॥		राम
राम	अरे दाढ़ी मिशी रामाने बनविली आहे. ज्या रामाने हा जीवाचा देह बनविला. त्या रामाने		राम
राम	दाढ़ी आणि मिशी बनवली आहे, परंतु मुंडितचा कर्तार संसारात कोण आहे ते मला		राम
राम	सांगा असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज मुंडिताला बोलले. ॥३॥		राम
राम	डाढ़ी मूँछ सिस पर सिखा ॥ अे हर कीया जोय ॥		राम
राम	के सुखराम भेष मुँडत को ॥ करणआळो हे कोय ॥४॥		राम
राम	अरे दाढ़ी मिशी आणि शिरावर शिखा हे तर हरने(रामाने)बनविले. ते पाहून घ्या ते		राम
राम	आणखी कोणी दुसऱ्याने बनविले आहे का, असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराजांनी		राम
राम	मुंडित त्यागीला विचारले. ॥४॥		राम
राम	मुँडत भेष को करता नाही ॥ तिण मे फेर न कोय ॥		राम
राम	के सुखराम मूँछ अर डाढ़ी ॥ राम बणाई जोय ॥५॥		राम
राम	अरे या मुंडितच्या वेशाचा कोणी कर्ता नाही आहे. याचात फरक समजू नका. आदि		राम
राम	सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की दाढ़ी आणि मिशी तर रामाने बनविली आहे		राम
राम	ते पाहून घ्या. ॥५॥		राम
राम	राम बणाया भेष मे ॥ क्या ओगण सुण माय ॥		राम
राम	बिरक्त कूं सुखराम के ॥ तुम उत्तरायो जाय ॥६॥		राम
राम	अरे रामाने बनविलेल्या दाढ़ी मिशीच्या वेशात काय अवगुण आहे की तुम्ही		राम
राम	विरक्तत्यांनी म्हणजे त्यागी, वैरागी, मुंडितांनी त्या दाढ़ी मिशीला उत्तरुन दिले(काढून		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	टाकले)असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.॥६॥		राम
राम	नारी के सुण मुँछ रे ॥ दाढी करी न कोय ॥		राम
राम	हर सूं तो सुखराम कहे ॥ छाणी कछू न होय ॥७॥		राम
राम	तर आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की त्या बनवणाच्या पासून कोणतीही		राम
राम	गोष्ट लपलेली नाही आहे.त्याने बघा स्त्रियांना दाढी आणि मिशी नाही बनवली तर		राम
राम	त्याच्याने म्हणजे कर्तापासून काही लपले आहे,असे काहीही नाही.॥७॥		राम
राम	बिरक्त सूं सुखराम के ॥ जे हर राजी होय ॥		राम
राम	वो दर्गे सूं मुँडके ॥ कथूं मेल्योनी जोय ॥८॥		राम
राम	जर डोके,दाढी,मिशी मुंडल्याने तो हर(रामजी)खुष झाले असते तर त्याने आपल्या		राम
राम	दरगाहातूनच तुमचे मुण्डन करून का नाही पाठवले ते पहा.॥८॥		राम
राम	रुकमये कूं मूँडके ॥ ख्याल कियो हर जोय ॥		राम
राम	वाँ पख का सुखराम के ॥ विरक्त जग मे होय ॥९॥		राम
राम	रुक्मिणी हरणाच्या वेळी कृष्णाने आपला साला रुखमयची दाढी आणि मिशी तसेच		राम
राम	डोके(शिर)मुंडन करून त्याची मजाक करत होता आणि रुखमयला मुंडित बघून कृष्ण		राम
राम	खुष होवून हसत होता.कृष्णाला हसतांना पाहून एक मनुष्य असे समजला की शिर		राम
राम	मुंडन केल्याने कृष्ण खुष होतो म्हणून आम्ही ही शिर मुंडन करु.एकाने आपले शिर		राम
राम	मुंडन केले त्याला पाहून आणि ही कित्येक लोकांनी आपली दाढी मिशी आणि शिर		राम
राम	मुंडन करून घेतले असे केल्याने आम्हाला ही कृष्ण बघून खुष होईल अशी समज		राम
राम	बनवून घेतली व त्या दिवसापासून त्या पक्षाचे लोक मुंडन करतात असे आदि सतगुरु		राम
राम	सुखरामजी महाराज बोलले.॥९॥		राम
राम	सिरक सिरक मुझ क्या करे ॥ तुम भी सीर्कणहार ॥		राम
राम	राम बिना सुखराम के ॥ को थिर करो बिचार ॥१०॥		राम
राम	तेव्हा त्या मुंडिताने आदि सतगुरु महाराजांना सरक-सरक असा बोलला तेव्हा आदि		राम
राम	सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले की अरे सरक-सरक मला तू का करतो आहेस.		राम
राम	तुम्हीच(तूच)सरकणारे आहे.अरे रामाशिवाय संसारात कोणी स्थिर आहे याचा तू		राम
राम	विचार कर.॥१०॥		राम
राम	सिरके पवन नीर भी सिर्के ॥ सिर्के देव ओर सब लोई ॥		राम
राम	के सुखराम तके नही सिर्के ॥ पथर स्माना होई ॥११॥		राम
राम	अरे हे पवन ही स्थिर नाही इकडे तिकडे सरकतो पाणी ही स्थिर नाही.इकडे तिकडे		राम
राम	सरकते(खचकते)सर्व देव ही स्थिर न राहता खचकत राहतात.सर्व लोकही खचकत		राम
राम	राहतात.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,जे दगडासारखे जड आहेत ते		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम फक्त खचकत नाही. ॥११॥

रेखता ॥

राम

न्हाय कर धोवणा तिलक छापा करे ॥ निपणा चूँपणा नित होई ॥

राम

बहोत प्रकार आचार कूं साझीये ॥ बिष की दिष्ट नही मिटे काई ॥

राम

दास सुखराम के पच मरे बापडा ॥ राम बेमुख नी मुक्त नाई ॥१॥

राम

न्हावून धुवून स्नान करून टीका(तिलक)बनवून छापा(मुद्रा)लावून लिपणे, पोतणे नित्य

राम

प्रती करून अनेक प्रकारचे आचार करतात व अनेक तंहेची साधना करतात परंतू

राम

विषयांवरची दृष्टी जराही मिटत नाही.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की हे

राम

पंडित आणि आचारी बिचारे पचून-पचून थकून-थकून मरून जातात परंतू रामाशी

राम

विमुख राहिल्याने यांची मुक्ती होत नाही.॥१॥

राम

घर कूं त्याग बनवास कूं निसच्यो ॥ प्रीत सेंसार सूं नाय होई ॥

राम

अन्न प्रसाद की बात माने नही ॥ कंद के फूल खिण खाय सोई ॥

राम

तन कूं कष्ट ब्हो भाँत दे जोगीया ॥ आतमा देव कूं दुःख होई ॥

राम

दास सुखराम के पच मरे बापडा ॥ राम बेमुख नई मुक्त कोई ॥२॥

राम

घराला सोडून वनात वनवास करण्याकरीता निघाला.संसाराची प्रीति ठेवली नाही व

राम

अन्न तसेच भोजनाची गोष्ट ही माहित नाही.कंद आणि मूळ खोटून खातो आणि या

राम

शरीराला अनेक तंहेने कष्ट देतो.तर अरे योगीया या शरीराला कष्ट दिल्याने आत्मदेवाला

राम

कष्ट होतात.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की(योगी आणि त्यागी)हे

राम

बापडे पचून-पचून मरून जातात परंतू हे रामाशी विमुख राहिल्याने यांची मुक्ती काही

राम

होत नाही.॥२॥

राम

मून संभाय सेंसार मे निसच्या ॥ जक्त सूं बोलणो नाही होई ॥

राम

तन का कपडा डार निर्भे भया ॥ होय निर्बाण मन माँय सोई ॥

राम

राख के बीच मे ग्रक गर्काब हे ॥ दिष्ट संसार सूं चित्त गोई ॥

राम

दास सुखराम के पच मरे बापडा ॥ राम बेमुख नही मुक्त कोई ॥३॥

राम

कित्येक मौन धारण करून संसारातून निघाले आहे आणि संसाराला बोलल्या मुखाने

राम

नाही तसेच शरीरावरचे कपडे फेकून नंगे बनून निर्भय होवून जातात आणि मनात

राम

समजतात की मी निर्वाण(मुक्त)होऊन गेलो आहे.शरीरावर राख लावून त्या राखेत

राम

अखंड विभूती लावून गर्क होऊन जातात परंतू दृष्टी आणि चित्त संसारात वासनेत

राम

लागलेली राहते.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की हे बापडे पचून-पचून

राम

मरतात परंतू रामाशी बेमुख राहिल्याने,यांची मुक्ती कोठे ही होत नाही. ॥३॥

राम

त्याग संसार कूं भेष बानो लियो ॥ तिर्था ऊठ नर जाय कोई ॥

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	क्रोड पचास ब्होता दिना भटकिया ॥ दुःख अर सुख बिच रेण खोई ॥	भटक भटकाय अर बेस रहो जोगीया ॥ झुँपडी बांध संसार सोई ॥	राम
राम	देस बदेस की बात बखाण करे ॥ रात अर दिन बिच ध्यान ओई ॥	तन सूं ऊठ अर साध सेवा करे ॥ मन सूं गाँव मे जोय जोई ॥	राम
राम	दास सुखराम के पच मरे बापडा ॥ राम बेमुख नई मुक्त होई ॥४॥		राम
राम	संसाराचा त्याग करून वेशाचा बाणा घेतला व कोणी उटून तीर्थ करण्यास निघून		राम
राम	जातो आणि पन्नास कोटी(पृथ्वी)ला प्रदक्षिणा देत खूप दिवसांपर्यंत भटकणे करून ते		राम
राम	योगी थकून एका जागी बसून जातात आणि संसाराचे लोक त्यांच्या करीता झोपडी		राम
राम	बांधून देतात.तर झोपडी बांधणे हा ही तर एक संसारच आहे, तर तेथे झोपडी बांधून		राम
राम	बसल्यावर आलेल्या मनुष्यांच्या समोर देश आणि विदेशाच्या गोर्षींचे वर्णन करतात		राम
राम	आणि रात्रंदिवस बघितलेल्या मुल्कच्या गोर्षींचा त्याच्या मनात ध्यान राहते.त्या झोपडीत		राम
राम	कोणी साधू आला तर उटून आपल्या शरीराने आलेल्या साधूची सेवा करतात. अंगाने		राम
राम	(शरीराने) तर साधू सेवा करतात परंतु मन गावात जाऊन स्त्रियांचे शरीर पाहतात		राम
राम	(बघतात) आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, अशाप्रकारे योगी बाबा बापडे		राम
राम	पचून-पचून मरून जातात परंतु यांची मुक्ती काही होत नाही.॥४॥		राम
राम	ऊठ सँवार कूं बांग पुकार दे ॥ स्हेर जगाय फकिर सोई ॥		राम
राम	तीन त्रीकाळ निवाज गुदार दे ॥ पीर औलीया ओर कोई ॥		राम
राम	माया कूं त्याग अर केत फकिर हे ॥ जीव कूं मारके आहार सोई ॥		राम
राम	दास सुखराम के पच मरे बापडा ॥ राम बे मुख नई मुक्त कोई ॥५॥		राम
राम	(भोरमध्ये सकाळी) उटून बांग(अज्या) पुकारतात व शहराला जागृत करतात. तो फकीर		राम
राम	तीन वेळा नमाज अदा करतो हे सर्व पीर आणि अवलिया आणि दुसरे ही मायेचा त्याग		राम
राम	करून फकीर बनतात आणि जीवाला मारून त्याला खाऊन जातात. आदि सतगुरु		राम
राम	सुखरामजी महाराज सांगतात की हे दरवेश, मलंग, मुला, फकीर, परी, पैगम्बर, बापडे पचून		राम
राम	-पचून मरून जातात परंतु हे राम म्हणजे खुदाशी विमुख राहिल्याने यांची मुक्ती काही		राम
राम	होत नाही.॥५॥		राम
राम	पोथीयाँ पानडा संग लिया फिरे ॥ होय प्रबीण मन माँय सोई ॥		राम
राम	सील संतोष की बात ओरां कहे ॥ आपके घट मे ज्हेर होई ॥		राम
राम	ऊजळा कपडा पेर कर निसन्या ॥ रोटीयाँ लावताँ चित्त गोई ॥		राम
राम	दास सुखराम के पच मरे बापडा ॥ राम बेमुख नई मुक्त कोई ॥६॥		राम
राम	पोथ्या, पुस्तके तसेच ग्रंथाचे पान सोबत घेवून फिरतात आणि मी खूप प्रविण आहे		राम
राम	असे मनात समजतात. दुसन्यांना शील धारण करा आणि संतोष ठेवा अशी गोष्ट सांगतो		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम परंतू आपल्या स्वतःच्या घटात विषय वासना भरलेली आहे त्याला सोडत नाही.उजळे (पांढरे)कपडे घालून फिरण्यास निघतो आणि त्याचे भाकरी आणण्यावर चित्त लागलेले राहते.भाकरी केव्हा आणेल,काय आणेल आणि कसे आणेल यावर चित्त लागलेले राहते.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की हे वानप्रस्थ सन्यासी बापडे पचून-पचून मरतात परंतू रामाशी विमुख असल्या कारणाने यांची मुक्ती काही होत नाही. ॥६॥

राम अँटियो चुँटियो निर लेता फिरे ॥ माया की चाय कुछ नाय होई ॥

राम अण दिखता जीव को दया ब्होती करे ॥ देखता जीव सूं बेर होई ॥

राम बोलता चालता संग साथे रहे ॥ ऊं करे बेर अर धेक दोई ॥

राम दास सुखराम के पच मरे बापडा ॥ राम बेमुख नई मुक्त कोई ॥७॥

राम खरगटे पाणी जे लोकांच्या उपयोगात येत नाही असे पाणी घरा-घरातून आणत

राम राहतात व मायेची(पैसे रुपयाची)इच्छा राखत नाही आणि अदृश्य जे दिसत नाही

राम अशा जीवावर खूप दया करतात आणि दिसणाऱ्या जीवांशी वैर करतात.बोलतांना,

राम चालतांना आपल्या सोबतचे जे साथी असतात त्यांच्याशी वैर व द्रेश दोन्ही ही करतात.

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,हे(दुंद्या)पचून-पचून मरतात परंतू

राम रामाशी विमूख असल्याकारणाने यांची मुक्ती काही होत नाही. ॥७॥

राम केत बेराग मुख राग छुटे नई ॥ धेक सूं बाद कर पख खाँचे ॥

राम पाँच पचीस सूं संग साथे फिरे ॥ गाँव मे जाय घर पोढ माँचे ॥

राम अस्त्री पुर्ष की मेर प्रजाद नही ॥ सब ही आन कर बेस पासे ॥

राम ग्यान बिग्यान मुख त्याग बणाय के ॥ मन सो तन मे जाय पेसे ॥

राम भूत अर प्रेत छळ छेद अर सरप कूं ॥ चाय बिन संग कोई नाय लेवे ॥

राम दास सुखराम बिन दुध कोई नही ।धेन कूं चाटण कुण आण देवे ॥९॥

राम हे मुखाने तर वैराग्य म्हणजे संसाराच्या विषयात आसक्ती प्रिति नाही आहे असे

राम सांगतात परंतू राग म्हणजे संसाराशी प्रीति करून विवाद करतात आणि आपला पक्ष

राम खेचतात आणि स्वतः भारी बनतात.तसेच दुसऱ्यांना हलके जाणतात.पाच वासना शब्द,

राम स्पर्श,रूप,रस,गंध आणि हे पंचवीस प्रकृती जेथे जाता तेथे त्याच्या सोबत राहतात.

राम गावात फिरतो,लोकांच्या घरी जातो आणि जाऊन लोकांच्या खाटेवर झोपतात.तेथे

राम स्त्री-पुरुषांची कोणती मेर मर्यादा मानत नाही.सर्व स्त्री-पुरुष जवळ बसतात.स्त्रिया

राम ही येऊन जवळ बसतात आणि त्यांना ज्ञानाच्या,विज्ञानाच्या तसेच त्यागीपणाच्या गोष्टी

राम तोंडाने बनवून सांगतात.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की मनातील गोष्ट

राम शरीरात बसते तर ज्या गोष्टीची कोणाला इच्छा नाही आहे.जसे भूत,प्रेत,छल-छिद्र

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम तसेच सर्पाची इच्छा नाही आहे.तर भूत,प्रेत,छल-छिद्रला सोबत कोण ठेवेल यांना सोबत कोणी घेणार.तसेच या त्यागी वैरागींना संसाराची इच्छा नाही आहे तर हे संसाराचा संग का करतात.गाय दूध देत नाही अशा गाईला चारा कोण देणार असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१॥

राम दिसतो अर्थ सेंसार के माँय हे ॥ गत सुं ग्यान सुण समझ आये ॥
राम जिण सूं हाण बिगाड जो ऊपजे ॥ ताय कूं पास कोई नाँय लावे ॥
राम हेत अर प्रीत ब्हो भांत जिण जीव सूं ॥ तूटगी प्रीत मुख नाही बोले ॥
राम बिष की बेल कूं कहो कुण सीचसी ॥ फूस कूं आण कहो कुण तोले ॥
राम सरप के ऊपरे हात कुण फेरसी ॥ भूत सूं गुँझ किण जाय किवी ॥
राम बाघ कूं आण कुण खाट के बाँधसी ॥ बिष प्रसाद किण जाय लिवी ॥
राम मही कूं छाड जब धत सो निसरे ॥ ताय जब घृत संग छाछ राखे ॥
राम साच जिण मुख मे साच ही साच हे ॥ झूट लवलेस ज्हाँ नही भाखे ॥
राम असल बेराग तिण पुर्ष कूं ऊपजे ॥ राग अर धेक नही रेहेत कोई ॥
राम ओक सूं दुसरो पास नही राखसी ॥ पाड मे बसे संग नाय लोई ॥
राम बरत के दिन प्रसाद की बात नई ॥ भूल कोई अन्न कूं नाय पेखे ॥
राम दास सुखराम बेराग तहाँ ऊपजे ॥ नार को मुख सो नाँय देखे ॥२॥

राम हा तर संसारात स्पष्ट अर्थ आहे की याची गती ज्ञान ऐकून समजमध्ये येर्ईल की,ज्या राम गोष्टीने हानी(नुकसान)होते आणि बिघाड उत्पन्न होतो.त्याला जवळ कोणी आणत राम नाही आणि ठेवत नाही.असेच या वैरागीला संसाराशी अप्रीति होवून वैरागी झाला.परंतु राम हे संसारात गावात लोकांच्या घरी का जातो यांना संसारात हानी(नुकसान)आणि राम बिघाड दिसला म्हणून हे कोणाशी बोलतही नाही.त्याप्रकारे(रीतीने)विषाच्या वेलाला राम कोणी पाणी देईल का हे सांगा?तसेच घरचा कचडे(कचरा)कोण तोलेल कचन्याला राम झाडून बाहेर फेकून दिला त्याला पुन्हा आणून कोण तोलेल.असेच वैरागी घर सोडून राम निघून गेला तो पुन्हा घरात का येर्ईल?सापाच्या शरीरावर हात फिरवून कोण त्याचे राम लाड करेल.असेच वैरागीने संसाराला विषारी सर्प समजून सोडून दिले तो संसाराशी राम पुन्हा प्रीति का करेल आणि भूताशी गुप्त गोष्टी कोण करेल.वैरागी संसाराला भूत समजून राम घाबरून पळून गेला तो संसाररुपी भूताशी पुन्हा गोष्टी करेल का?तसेच वाघाला राम आणून आपल्या खाटेला कोण बांधेल.तसेच वैरागी संसाराला खाणारा वाघ समजेल. राम त्या संसाररुपी वाघाला आपल्या खाटेला कोणी वैरागी बांधेल का?विषाला(जहराला) राम प्रसाद समजून कोणी खाईल का?वैरागी संसाराला विष समजून संसारातून निघून राम गेला तो पुन्हा संसाररुपी विष,प्रसाद समजून खाईल का?जसे ताकाला सोडून लोणी

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम वेगळे केले व लोण्याला तापवून तूप बनविले त्या तूपात ताक राहिल्याने तूप खराब होवून जाते.जसे लोणी ताकापासून वेगळे होऊन गेले तर तूप पुन्हा ताकात ठेवल्याने बिघडून जाते.तसे हे संसारा पासून वेगळे झालेले पुन्हा संसाराचा संग केल्याने ताका सोबत ठेवल्याने जसे तूप खराब होऊन जाते तसेच यांचा वैरागीपणा बिघडून जाईल. जो सत्य बोलतो त्याच्या मूखातून निघालेले शब्द सत्यच होतील, खोटे लवलेश मात्रही तो बोलणार नाही.तसेच अस्सल वैरागीमध्ये संसाराच्या विषयांशी प्रीती, आसक्ती निशाण मात्र ही नाही राहणार.ज्याला असली वैराग्य उत्पन्न होऊन जाईल तो एकटाच राहिल.दुसऱ्यांच्याजवळ नाही राहणार.तो पहाडावर जाऊन राहिल.दुसऱ्या मनुष्याला सोबत नाही ठेवणार.तसेच ज्याला व्रत(उपवास)आहे तो त्या दिवशी भोजनाची गोष्ट ही करीत नाही आणि चुकून ही अन्न खाणार नाही.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, मनुष्याला वैराग्य उत्पन्न होऊन गेल्यावर तो स्त्रीचे मुख देखील बघत नाही.॥२॥

आपको झुँपडो त्याग कर निसन्यो ॥ ओर के टापरे कहाँ जावे ॥

सानियो होय घर माँय सूं निसरे ॥ ओर घर जाय कुछ स्मज आवे ॥

काम अर काज घर आपका त्यागिया ॥ ओर के काम सो जाय धावे ॥

हार पच बस्त कूं बेच दे बावळा ॥ होय अधीन को फेर लावे ॥

राव अर रंक सब भूप प्रधान रे ॥ चाय बिन पास कोऊँ नाय राखे ॥

अंध कूं आण कोई रूप निरखाय के ॥ रात अर दिन बिच नाय भाखे ॥

तूटणी बरत जब कोस कुवे पड्यो ॥ साँधियाँ बिना क्यूँ संग होवे ॥

पांव बिन ऊंट नही साथरे चाडसी ॥ पीड बिन पीव कूँ नाही रोवे ॥

हेत अर प्रीत मे बेर तब ऊपनो ॥ चाय बिन बोल को संग आवे ॥

दास सुखराम कोई त्याग कर निसन्यो । उछट्यो अन ज्यूं नाँय पावे ॥३॥

जो आपली झोपडी सोडून निघून गेला तो दुसऱ्यांच्या झोपडीत(मढी, स्थल, रामद्वारा, उपासरा, तक्या, मसीद, वसई, गिरजा, देऊळ, मंदिर, मठ, आसन, अखाडा इ.)का जाईल ? पागल होऊन आपल्या घरातून, धर्मातून, पंथातून निघून दुसऱ्यांच्या घरी म्हणजे दुसऱ्यांच्या धर्मात किंवा दुसऱ्यांच्या पंथात जाण्याने तेथे त्याला काही जास्त समज मिळेल का ? जो आपल्या घरचे कामकाज सोडून वैरागी होवून गेला तो दुसऱ्यांचे म्हणजे महंताच्या कामाकरीता आणि आपल्या गुरुच्या आणि आपल्या चेला-चेलीच्या घरातील कामा-करीता जावून धावत आहे तो कसला(कसा)वैरागी आहे ? जसे कोणी कोणत्याही वस्तुशी हारून म्हणजे त्रस्त होवून, वैतागून वस्तुला विकून दिले परत त्या वस्तुच्या अधीन होवून त्याच वस्तुला पुन्हा कोण आणेल ? असेच संसाराशी कंटाळून(वैतागून)जो संसार

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम सोडून निघून गेला तो पुन्हा संसाराच्या आधीन होवून संसारात येईल का ?राव आणि
रंक सर्व राजे आणि प्रधान कोणीही आपल्या इच्छेशिवाय कोणालाही आपल्या जवळ
ठेवत नाही.तसेच हे वैरागी संसाराच्या इच्छेशिवाय पुन्हा संसारा सोबत राहणार नाही.
आंधळ्याला आपले रूप, रात्र किंवा दिवस कोणी बघण्यास सांगणार नाही आणि तो
आंधळा दिवस वा रात्र काहीही सांगू शकत नाही.जेव्हा पाणी काढण्याचा दोर तुटून
पाणी काढण्याचे भांडे विहिरीत पढून गेले तर त्या दोरीची पुन्हा गाठ लावल्याशिवाय
त्या दोरीचा जोड कसा मिळेल ?तसेच वैरागी संसारापासून वेगळा होवून गेला तो पुन्हा
संसाराला जोडल्याशिवाय संसारात राहू शकतो का ?ऊंटाच्याखाली कडबा अंथरुन
त्यावर बसवतात.त्याला सांथरा म्हणतात.तसेच वैरागीला संसाराची चाहणा(इच्छा)
झाल्याने वैरागी संसारात येतो.दर्द (दुःख)राहिल्याशिवाय कोणीही स्त्री पतिशी रडणार
नाही.तसेच वैरागीला संसाराच्या मतलबा शिवाय संसाराकरीता रडणार नाही.तसेच
खूप प्रेम प्रीती दोस्ती आहे परंतू ती प्रीति तुटून गेली तर पुन्हा कोणत्या इच्छेशिवाय
त्याच्याशी बोलणार नाही आणि त्याच्या सोबत जाणार नाही.तसेच वैरागी प्रीति सोडून
संसारातून निघून गेले त्या वैरागीला पुन्हा संसाराच्या कोणत्या इच्छेशिवाय तो संसारी
लोकांचा संग करणार नाही.तसेच संसारी लोकांशी बोलणार ही नाही.आदि सतगुरु
सुखरामजी महाराज सांगतात की असेच कोणी संसाराचा त्याग करून निघाला तर
खालेल्या वस्तुची उलटी होवून गेली परत उलटी झालेल्या अन्नाला कोणी खाणार
नाही.तसेच संसाराला उलटी सारखे घृणा करून सोडून निघून गेला तो पुन्हा संसारात
येवून मिळणार नाही.॥३॥

आपही आपके मते सड सू किया ॥ काम बिन गाम कोई नाँय जावे ॥
होत मेहे छोत ज्हाँ रेत केसे ऊडे ॥ निपजी साख क्यूँ काळ आवे ॥
पंछ जब ऊळकर गेण कूँ चालीयो ॥ कहो थिर बेटताँ कुण देख्यो ॥
दास सुखराम बेराग ईण रीत हे ॥ संग सेंसार सब झूट पेख्यो ॥४॥

राम उलटी आपली आपण(आपोआप)सडून सुखून गेली तर तिच्याकडे कोणी बघणार नाही,
राम कोणी आपल्या कामाशिवाय कोणत्याही गावाला जाणार नाही.तसेच वैरागी आपल्या
राम मतलबा शिवाय संसारात येणार नाही.जेथे खूपच वर्षा(पाऊस)झाला आहे.तेथे धूळ
राम कशी उडेल ?तसेच जो पूरा वैरागी होवून गेला, त्याला संसाराची इच्छा कशाकरीता
राम होईल.पिक चांगले आहे तेथे दुष्काळ कसा येईल ?तसेच ज्या वैरागीला ज्ञान प्राप्त
राम होवून गेले त्याला पुन्हा संसाराशी संबंध ठेवण्याची अज्ञानता का येईल ?तसेच(अनड)
राम पक्षी आकाशात उडून गेल्यावर त्याला जमिनीवर बसलेले कोणी पाहिले आहे का ?
राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की वैरागी या रीतिचा आहे.वैरागी

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम संसाराचा संग सर्व खोटा समजतो, म्हणून संसार त्यागतो. असा वैरागी परत संसारात रमेल का? ॥४॥

राम देख बेराग का लछ कहूँ बावळा ॥ सांभळो भेष संसार सारा ॥
 राम सील को ब्रत तिण नार संभावियो ॥ पुर्ष सूं बोल नही चलत लारा ॥
 राम श्वान के सीस तब बेग सो चालियो ॥ और श्वान सूं रोळ नाही ॥
 राम चकवो चकवी रेण को त्याग हे ॥ फेर कौ रेण मे मिले माही ॥
 राम अन्न प्रसाद ऊऱ्ठां सूं निसरे ॥ प्रीत कर आण को मेल भाणे ॥
 राम अस्त्री पुर्ष के त्याग इण बात को ॥ प्रणीयाँ नाँव नही मुख आणे ॥
 राम तेल कूं पील तिल माँय सुं काडीयो ॥ फेर करे संग कयूं रेत भेळा ॥
 राम प्राण कूं छाड जब जीव जो निसच्यो करत को आण ऊण बक्त बेळा ॥
 राम पान फळ फूल तब ब्रछ सूं झड पडे ॥ फेर को डाळ सूं जाय लागे ॥
 राम नार नर जीव सब सुख सूं पोडीयाँ ॥ नीद मे सोय कोई प्रख जागे ॥
 राम राव रजपूत रण खेत मे जुऱ्झसी ॥ हेत वाँ जाय को प्रित जोडे ॥
 राम दास सुखराम बेराग ज्हाँ ऊपजे ॥ जक्त सूं बोल नही मुख फोडे. ॥५॥

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, पागल मी तुम्हाला वैरागीचे लक्षण
 राम सांगत आहे ते सर्व वेशधारी(साधू)आणि संसारी(गृहस्थ)सर्व लोक ऐका. ज्या स्त्रीने
 राम शीलव्रत धारण केले आहे ती कोणत्याही पुरुषांशी बोलणार नाही आणि कोणत्याही
 राम पुरुषाच्या मागे चालणार नाही. तसेच ज्याने वैराग्य धारण केले आहे. तो संसाराशी
 राम बोलणार नाही आणि संसारी लोकांच्या सोबत ही राहणार नाही. जसे कुञ्चाच्या शिरात
 राम जेव्हा दुःखाचा वेग चालतो तेव्हा तो कुत्रा दुसच्या कुञ्चांसोबत खेळ आणि खोडी
 राम करीत नाही. असे ज्याला वैराग्य प्राप्त होवून गेले तो संसारी लोकांशी हसणे किंवा
 राम मजाक करणार नाही. जसे चकवा-चकवी रात्री एका जागी राहत नाही ते केव्हाही रात्री
 राम एका जागी भेटतात का हे सांगा. तसेच वैरागी जसे चकवा-चकवी रात्री एका जागी
 राम भेटत नाही त्याचप्रकारे पूर्ण वैराग्य ज्याला प्राप्त होवून गेले आहे. तो वैरागी संसाराला
 राम मिळणार नाही. अन्न चांगले-चांगले खाल्ले होते परंतु तेच अन्न आता उल्टी होवून निघून
 राम गेले, त्या उल्टीच्या अन्नाला प्रीति करून कोणी ताटात ठेवेल का? तसेच वैराग्य प्राप्त
 राम झाल्याने संसाराला सोडून तो पुन्हा संसाराला मंजुर करेल का? आधी स्त्री पुरुष
 राम ज्यांची विवाह होवून गेला आहे ते एक दुसच्याचे नाव घेत नव्हते? (आज तर सर्व
 राम घेतात) तिळाला घाणीत पिळून तेल काढून घेतले ते तेल पुन्हा ढेप मध्ये काणी ठेवत
 राम नाही, कारण की ढेपच्या सोबत तेल खराब होवून जाते. तसेच संसारातून निघालेले
 राम वैरागी साधू पुन्हा संसाराचा संग केल्याने नाशाला प्राप्त होतील. जसे देह सोडून जीव

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जेव्हा निघून जातो तो जीव आणि देहाला एका जागी कोण करू शकतो. असेच वैरागी
राम घर सोडून चालला गेला त्याला पुन्हा घरात कोण आणू शकतो? जसे वृक्षावरून वृक्षाचे
राम पत्ते, फूल आणि फळ झाडून पडून गेले ते पुन्हा वृक्षाच्या फांदीत जावून लागून जातील
राम का? असे जे वैरागी संसारातून निघून गेले ते पुन्हा संसाराला लागू शकतात का? जसे
राम स्त्री-पुरुष जीव सर्व सुखांनी सुषुप्तीमध्ये झोपले आहेत. ते झोपेत जागृत शरीराची
राम कोणत्याही प्रकारची परीक्षा जाणणार का? असेच वैरागी अवस्थेमध्ये संसाराला कोण
राम जाणू शकतो? जो राजा लढण्याकरीता रणात गेल्यावर तेथे तो कोणाशी प्रीति, प्रेम,
राम दोस्ती जोडेल का? असेच वैरागी संसाराच्या विरुद्ध होवून गेल्यावर संसारीशी दोस्ती
राम जोडेल का? आदि सतगुरु सुखरामजी सुखरामजी महाराज सांगतात की, ज्याला वैराग्य
राम उत्पन्न होवून गेले तो संसाराशी बोलून डोके फोड कशाकरीता करेल? ॥५॥

कहेत बेराग घर माय घुस्ता फिरे ॥ रांड रंडोल कूं यान देवे ॥

आग पर घ्रत अर बाय संग पूर्ष रे ॥ बेरीयाँ बास कन्युँ थीर रेवे ॥

सोर संग जामकी, नीर संग प्यास रे । रथ संग मन क्युँ चलत प्यादा ॥

कपडा रीझ ब्हो भाँत अर ऊजळा ॥ रंग संग मेल क्यूँ रेत सांदा ॥

बाघ के संग अबोट क्युँ गाडरी ॥ सरप को गरुड कूं संग लावे ॥

दास सुखराम बेराग जाँ ऊपजे ॥ नार प्रमोद नही संग चावे ॥६॥

राम आम्ही वैरागी आहे असे तोंडाने सांगतात आणि संसारी लोकांच्या घरात घुसतात
राम फिरतात आणि विधवा स्त्री नीच स्वभावाच्या स्त्रीला ज्ञान सांगतात आणि तिचा संग
राम करतात. असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात. अग्नीचा संग केल्याने तूप
राम वितळून जाते आणि कचरा हवेने उडून जातो. आग म्हणजे विधवा स्त्रीच्या सोबत तूप
राम म्हणजे साधूबाबा सारखा कचरा उडून जातो. तसेच स्त्रीच्या संगतीने साधूबाबाचे साधूपण
राम उडून जाते. वैरीच्या गावात राहणारा स्थिर कसा राहिल? असेच हे वैरागी स्त्रीच्या
राम सोबत स्थिर कसे होतील? जसे आगीची चिनगारी पडताच बारूद उडून जाते. तसेच
राम जसे कु स्त्रीच्या संगतीने साधूबाबा उडून जातात. ज्याच्या जवळ पाणी आहे तो प्यासा
राम राहिल का? असेच पाणीरूपी स्त्रीच्या सोबत साधूबाबा काम वासनेची तहान विझवल्या
(भागवल्या) बिना राहतील का? तर दुष्मनाच्या (शत्रुच्या) गावात राहणार स्थिर कसा
राम राहिल? असेच हे वैरागी स्त्रीच्या संगाने स्थिर कसे राहू शकतात? ज्याच्या जवळ पाणी
राम आहे तो तहानलेला राहिल का? तसेच पाणी रूपी स्त्रीच्या संगाने साधूबाबा काम
राम वासनेची तहान मिटविल्या शिवाय राहतील का? सोबत रथगाडी आहे, तर पायाने
राम चालणाऱ्याचे बसण्याचे मन होणार नाही का? गाडीवर बसण्यास त्याचे मन जाईलच
राम जाईल (तसेच साधू आणि स्त्रियांचा संग समजा. तसेच स्त्री रूपी गाडीच्या सोबत

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम साधूबाबा पायी चालतील का ?साधूबाबाचे गाडीवर बसण्याचे मन होणार नाही का ?
कपडा कितीही उजळा(स्वच्छ, सफेद) राहिला तरीही रंगाच्या संगतीने रंग लागून, डागवाला
होवून खराब होईलच. तसेच साधूबाबा खूप(अनेक) प्रकाराने उज्वल-निर्मळ राहिले.
तरीही रंग रुपी स्त्रीच्या संगाने साधूबाबाला डाग लागेलच लागेल. बेदाग राहणार नाही,
जसे वाघाजवळ बकरी(स्त्री) राहिल्याने तो वाघ(साधूबाबा) बकरीला हात लावल्या
शिवाय त्या बकरीला सोडेल का ? तसेच सर्प गरुडाचा संग का करेल ? (तर सर्परुपी
वैरागी संसाररुपी गरुडासोबत कसे वाचून राहिल ?) आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज
सांगतात की, ज्याला वैराग्य उत्पन्न झाले, तो स्त्रियांना उपदेश देऊन त्याच्या सोबत
राहण्याची इच्छा नाही करणार. ॥६॥

कवत ॥

नर नारी घर माँय ॥ ढिग आसण नही कीजे ॥

जोगी की पत जाय ।। तन अग्नि बिन छीजे ॥

जहाँ नारी पग फिरे ॥ असल जोगी नही जावे ॥

कोई करे बेरीयाँ बास ॥ कदे कन गोतो खावे ॥

पाणी पेली पाज ॥ बांध नर सोई जीते ॥

जन सुखीया बेराग ॥ जतन करताँ दिन बीते ॥७॥

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, स्त्री-पुरुष एकाच घरात, जवळ-जवळ

राम आसन करीत नाही. जवळ-जवळ आसन केल्याने योगीची पत चालली जाते. त्याचे

राम शरीर अग्नीच्या शिवाय क्षीण होवून जाते. जेथ पर्यंत स्त्रीयांचे पाय फिरतात तेथपर्यंत

राम खरा जोगी नाही जात. कोणी शत्रुंमध्ये निवास करेल, तर तो कधी ना कधी तर गोता

राम खाईलच. जो पावसाच्या आधी बांध बांधतो तोच मनुष्य जिंकेल. आदि सतगुरु

राम सुखरामजी महाराज सांगतात की, यत्न करता करता वैरागीचे दिवस व्यतीत होतात,

राम परंतू या वैराग्यामध्ये जती स्वभावाचा वैरागी बनलेला नाही दिसला. ॥७॥

राम जन त्यागी ब्हो जाण ॥ जति जग छेई बताया ॥

राम ओ तम करो बिचार ॥ ओर कहो कहाँ रहीया ॥

राम पच पच मरे अनेक ॥ त्याग सो सार न आवे ॥

राम नव द्रवाजा जाण ॥ काम सो नित प्रत जावे ॥

राम भावे केळी जाय ॥ जमी पर ढुळ हे सोई ॥

राम जन सुखिया बेकाम ॥ ताय को क्या पुन होई ॥८॥

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, स्त्रियांचा त्याग करणारे संसारात खूप
राम होवून गेले परंतू आजपर्यंत संसारात यती(हनुमान, लक्ष्मण, गोरक्षनाथ, कार्तिकस्वामी,

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम सुकदेव, गरुड इ.) सहाच झाले आहेत तर बाकीचे स्त्रियांचा त्याग करणारे कोरे राहून गेले याचा विचार करा. स्त्रियांचा त्याग करून थकून-थकून अनेक मरून गेले परंतु त्यांना त्यागाचा सार आला नाही म्हणजे सातवा यती कोणी नाही झाला. शरीराच्या नऊ दखवाजातून नित्य प्रती काम(वीर्य) जाते. काही तर आपले आपण किंवा क्रिडा खेळ करण्यात सर्व वीर्य जमीनीवर टाकतात. आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की अमुल्य वस्तु व्यर्थ गेली त्याचे त्याला काय पुण्य होईल? ॥८॥

राम कहो इण जग सेंसार ॥ जक्त मे मीठो काँई ॥

राम ताँ को करो बिचार ॥ कान सुण स्मझो माँई ॥

राम धि गुळ खाँड निवात ॥ ----- ॥

राम अे जुग मीठा जाण ॥ अरथ बुझ्याँ फुर्माया ॥

राम साचो अरथ बणाय ॥ सुणत सब कोई माने ॥

राम मीठी जग मे चाय ॥ नाँव सुखदेव बखाणे ॥९॥

राम तर सांगा या संसारात गोड काय आहे? याचा विचार करा. कानाने ऐकून मनात विचार

राम करा की तूप आहे, गूळ आहे, साखर आहे आणि मिश्री आहे आणखीही याचे बनविलेले

राम पकवान आहेत? मी खरा अर्थ सांगतो. संसारात गोड तर चाहणा/इच्छा आहे. ज्या

राम गोष्टीची इच्छा होईल तीच गोष्ट गोड लागेल. तंबाखू चाहणाऱ्याला (आवडणाऱ्याला)

राम तूपापेक्षा ही गोड तंबाखू आहे आणि आफू (अफीम) विष आहे. आफू खाल्याने मनुष्य

राम मरून जातो. तीच आफू, आफू आवडणारा मनुष्य घरातील तूप विकून विकत आणतो.

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, ज्याला नामाची चाहणा (इच्छा) आहे

राम त्याला नाम गोड लागते. ॥९॥

राम सुण सार्दुलो सिंह ॥ जीव केता संग होई ॥

राम सती जळण कूँ जाय ॥ गोत सूं हेत न कोई ॥

राम रण जूळ्ये रजपूत ॥ व्हाँ कौ हेत जणावे ॥

राम नारी ऊपर नार ॥ आप कोई चायर लावे ॥

राम ज्याँ ऊपज्यां बेराग ॥ तां ही की मूठ करारी ॥

राम जन सुखिया तन मज ॥ जक्त की प्रीत बिडारी ॥१०॥

राम जसे (सार्दुल) सिंह आपल्यासोबत कोणताही जीव ठेवतो का? आणि सती (आपल्या

राम पतीच्या लाश सोबत) जळायला जाते. ती आपल्या मागे कुटुंबी, गोत्र (मुल-मुली इ.)

राम कोणाशी ही प्रीति करते का? जो राजपूत रणात जावून झुंजतो तेथे जाऊन तो

राम कोणाशीही प्रीति दाखवत नाही. तसेच वैरागी संसारात कोणाशी ही प्रीति दाखवत

राम नाही. कोणी स्त्री कोणत्या दुसऱ्याचा स्त्रीवर इच्छा करून सवत आणेल का? जेथे

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम वैराग्य उत्पन्न झाले आहे त्यांची मूठ(पकड)अशी मजबूत आहे की, ते आपल्या शरीरातून जगाची प्रीति काढून पळवून देतात. असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१०॥

राम भरतर के बेराग ॥ और गोरख गत जाणी ॥

राम चर्पट त्यागी न्याय ॥ दत्त मुख बोल्या बाणी ॥

राम गोपीचंद सत जाण ॥ भर्तरी साच कमायो ॥

राम स्हेर ऊजीणी त्याग ॥ फेर बस्ती नही आयो ॥

राम जाँजूल लगी समाद ॥ देहे की गम न काई ॥

राम जन सुखिया बेराग ॥ जाण ऐसी बिध पाई ॥११॥

राम बघा, खरे वैराग्य भृतहरीचे आहे आणि या वैराग्याची गोरखनाथाने गती जाणली. चर्पट

राम आणि त्यागी पणाचा न्याय दत्तात्रयाने आपल्या मुखाने बोलला. गोपीचंद खरा त्यागी

राम समजा आणि भृतहरीने खरे वैराग्य कमविले की ज्या भृतहरीने उज्जयनी शहराचे राज्य

राम त्यागून पुन्हा तो गावात आला नाही. जांजुली ऋषीला समाधी लागली. त्याला त्याच्या

राम देहाची ही शुद्ध राहिली नाही. त्याच जटांमध्ये चिमण्यांनी घरटे बनविले होते. तर आदि

राम सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, खरा वैराग ज्याला मिळाला आहे तो या

राम विधिचा आहे. ॥११॥

रेखता ॥

राम मद बेराग की चाल छो कठण हे ॥ धार कोई निसरे सूर पूरा ॥

राम सीस कूँ काट सिर हाथ मे मेल हे ॥ भ्रम अर क्रम भै डार दूरा ॥

राम आस घर पास कहूँ जात नही चाल कर ॥ जक्त प्रमोद नही देत कोई ॥

राम दुःख अर सुख दोऊं सम कर जाणीया ॥ जग की लाज सबे अब खोई ॥

राम सानियो कहेत संसार सुण लोय रे ॥ गाँव मे टुकडा मांग खावे ॥

राम आखी आध कोऊ लेत नही रोटीयाँ ॥ श्वान के कान भर टूक चावे ॥

राम नदी की तीर, तळाब की पाळ रे ॥ टुकडा जळ सुं भेय लेवे ॥

राम स्वाद बे स्वाद की बात नही गाँठसी ॥ जक्त सूं बोल नही जाब देवे ॥

राम नाँव मतवाळ मे रंग राता रहे ॥ हर्ख खुसाल मे दिन जावे ॥

राम दास सुखराम बेराग ईण रीत हे ॥ जक्त के पास घर नाही आवे ॥१२॥

राम मद वैराग्य(पाच इंद्रियांना परतवून घरात आणा आणि एक ब्रह्मचे ध्यान करून दुसरे

राम सर्व मायेचे धर्म सोडून घ्या, याला मद वैराग्य म्हणतात. या मद वैराग्याची चाल(पद्धत)

राम खूप कठीण आहे. या मद वैराग्याला धारण करून जे पूर्ण शूरवीर संत आहेत तेच या

राम वैराग्याला धारण करून निघाले आहे. ज्यांनी आपले शिर उत्तरवून आपल्या हातावर

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम घेऊन घेतले आहे आणि भ्रम(वेद, शास्त्र, पुराण) कर्म(कर्मकांड), भय(स्वर्ग-नकर्चि) याला राम दूर फेकून दिले आहे. कोणत्या तन्हेची कर्म फळाची वा देवांची कोणाची ही आशा ठेवत राम नाही. कोणाच्याही घरी किंवा कोणाजवळ चालत जात नाही आणि संसाराला उपदेश ही राम देत नाही. दुःख आणि सुख या दोघांना समान समजतात आणि संसाराची लाज यांनी राम सर्व सोडून दिली. सर्व संसारी लोक यांना वेडे म्हणतात आणि ते गावातून भाकरीचा राम तुकडा मागून उदर निर्वाह करतात. याचे तुकडे मागितल्यावर त्याला कोणी पूर्ण किंवा राम अर्धी भाकरी दिली तर तो घेत नाही. तो कुन्त्राच्या काना बरोबरचा तुकडा घेणे चाहतो. राम अशाप्रकारे प्रत्येक घरातील तुकडे जमा करून नदीच्या किनारी किंवा तलावाच्या राम घाटावर तो भाकरीचा तुकडा पाण्यात भिजवून खातात. ज्याला स्वाद किंवा बेस्वाद राम गोष्टच समजत नाही आणि तो स्वतः संसारात कोणाशी बोलत नाही. कोणी काही विचारले राम तर त्या विचारणाच्याला उत्तर ही देत नाही. रामनामाच्या रंगात रंगून जातो आणि हर्ष राम खुशीयाली(आनंद) त्याचा दिवस व्यतीत होतो. आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात राम की, वैराग्य या रीतिचे आहे. तर तो वैरागी होवून गेला तो कोणत्याही मनुष्याजवळ, राम संसाराचे किंवा कोणाच्याही घरी नाही येणार. ॥१२॥

आठ बळ पोहोर मे ग्यान अेसो करे ॥ ब्रम्ह ही ब्रम्ह हे ओक माया ॥

पाँच पचीस मिल तीन सुण सात रे ॥ पिंड ब्रह्मंड मे देख भाया ॥

आत्मा देव सब माय कूँ ओक हे ॥ ब्रम्ह कूँ चीन तन माहे लीजे ॥

पाँच भूत आत्मा म्हेल जहाँ दिखीयो ॥ आप सूँ बणे ते सुख जाय दीजे ॥

ग्यान बमेक बिचार ब्हो भाँत कहे ॥ कहेण मे कसर ना राख काई ॥

चालबो हालबो रेणबो कठण हे ॥ धारबो क्रोड मंझ देख भाई ॥

केण सो रेण तिण संत मे कसर नई ॥ धिन्न औतार भु लोक माई ॥

दास सुखराम वे संत जन ब्रम्ह हे ॥ मिलत ही भ्रम सब तिंवर जाई ॥१३॥

राम आठो प्रहर असे ज्ञान संसाराला सांगतो की सर्व ब्रम्हच ब्रम्ह आहे. हे सर्व एक माया

राम आहे. कोश पाच(१-अन्नमय, २-प्राणमय, ३-मनोमय, ४-विज्ञानमय, ५-आनंदमय). वायु

राम पाच(१-नाग, २-कुर्म, ३-कुर्कल, ४-देवदत्त, ५-धनंजय). पंचवीस प्रकृती आणि तीन

राम अवस्था(१-जागृत, २-स्वप्न, ३-सुषुप्ती). आनंद तीन(१-ब्रह्मानंद, २-विषयानंद, ३-

राम वासनानंद), ताप तीन(१-अध्यात्म, २-अधिदैव, ३-अधिभूत). प्राणायाम तीन(१-

राम रेचक, २-पूरक, ३-कुंभक) सात धातू(१-रस, २-रुधीर, ३-मास, ४-मेद, ५-मज्जा,

राम ६-अस्थी, ७-रेत) हे सर्व ब्रह्मांडात आहे तेच पिंडात दिसते. आत्मा हा आत्मदेव आहे,

राम आत्म्याचा (आकाश, वायु, अग्नी, जल, पृथ्वी) पासून बनलेला महल (शरीर) आहे. त्या

राम पंचभूती आत्म्याला जावून सुख घ्या. अनेक तन्हेने ज्ञान सांगा, विवेक सांगा. विचार बोला

राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम आणि सांगण्यात काही कसर ठेवू नका.(संतासारखे)हलणे,चालणे,राहणे खूप कठीण आहे.परंतु अशी धारणा शंभर लाखातून एकाची मिळेल.जसे बोलतो तसे राहतो.राहणी राहून बोलल्यासारखे चालतो.त्या संतात संतपणाची कमी काहीही नाही.त्याचा या भूलोकावर अवतार घेणे धन्य आहे.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,ते संत तर आपले आपण स्वयं सतस्वरूप ब्रह्मच आहेत.त्यांना भेटल्यावर कुल,गोत्र,जाती,वर्ण,आश्रम,नाम अशाप्रकारचे सहा भर्म तिमीर(अज्ञान,अंधकार),(द्वैतला अद्वैत मानणे)असा भ्रम तिमीर चालला जातो.॥१३॥

मान मरोड मन माँय छोडे नही ॥ चूँप ब्हो भांत कर अंग सवारे ॥

गेर गंभीर गुमान मन गाढ मे ॥ बात मे बात ले पेच डारे ॥

आप सतोल व्हे ओर हळका गिणे ॥ चाय संग बात कूँ मोड लावे ॥

सिष के काज सो संत सूँ लड पडे ॥ द्रब चाय ले पास जावे ॥

टेल करे बंदगी पेम प्रतित से ॥ भाव गुण सेत ले रिण भाखे ॥

द्रब बिन चाडीया मन माने नही ॥ सिष को पोख दे नाही राखे ॥

बेण मुख माँय सूँ निसरे पखले ॥ पुजीयाँ मन सो जोर राजी ॥

दास सुखराम के राम सर्णे लियो । जात अर न्यात रो मान पाजी ॥१४॥

मनात मान पाळतो की लोकांनी माझा मान केला पाहिजे.ऐट मनातून सुटत नाही.खूप कारीगरीने अंगाला सवारतो,सजवतो आणि मनात खूप खोल गंभीर बनलेला राहतो.मनात खूप गाठ ठेवतो.गोष्टीमध्ये गोष्ट आणून आपल्या पेचची गोष्ट टाकतो.स्वतःला भारी मानतो तोच दुसऱ्यांना हल्का समजतो,जसे आपल्या मनात ज्या गोष्टीची इच्छा राहते,तशी गोष्ट मोडून आपल्या इच्छेसारखी,गोष्ट फिरून आणतो आणि शिष्यांकरीता संतांशी भांडण करतो आणि धनाच्या इच्छेने(धनवान)शिष्याजवळ जातो.शिष्य मंडळी,ठहल बंदगी(सेवा चाकरी)प्रेम व प्रीतिने विश्वासाने करतात व शिष्य मंडळी त्याचा भाव ठेवून त्याच्या गुणाचे वर्णन करतात.तो आपले रडणे रडून रडून लाचारी बोलून दाखवतो आणि आपला येथील खर्च दाखवून शिष्या कडून खर्च मागतो.तो शिष्याला पोसण्याचे आश्वासन देतो परंतु पोसत नाही.मुखाने जे बोलेल,तर तो पक्ष घेवून बोलेल आणि त्याची जो पूजा करेल त्या पूजा करणाऱ्यावर त्याचे मन खूप राजी राहते.तर आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,मी रामाचा शरण घेतला आहे.असे म्हणतो परंतु तो जातीचा आणि न्यातीचा मान इच्छीतो म्हणजे तो तर पाजी आहे,कपटी आहे.॥१४॥

देहे बुहार सेंसार सा देखणा ॥ माहे सब चूर ब्रेहेमंड जावे ॥

साध की बात कहूँ अगम अगाध हे ॥ जगत कूँ भेद नही अर्थ आवे ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ राम

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ राम

राम होत सब बात सो नाँव के आसरे ॥ आपकी बात नहीं थाप काँई ॥
राम समंद मे आड यूं तिरत जळ ऊपरे ॥ पांख सो नीर नहीं भिदे माँई ॥
राम तेल कडाव ऊकाळ संसार में ॥ सूर बिदमान सब माँय देखे ॥
राम दास सुखराम इम साध संसार मे । दुःख अर सुख सब झूट पेखे ॥१५॥
राम संताच्या देहाचा व्यवहार(खाणे, पिणे, भोग विलास इ. सर्व) संसारा सारखेच असतो.
राम बाहेरुन तर ते दुसच्या मनुष्यासारखेच दिसतात. परंतू आतील सर्व गाठी आणि स्थानाचे
राम छेदन करून ब्रह्मांडात पोहचलेले असतात. साधूची गोष्ट तर मी सांगतो तो अगम
राम ज्याची कोणालाही गम नाही तसेच अगाध कोणाला थाह नाही असे आहे. त्याचा
राम संसारातील लोकांना भेद माहित नाही तसेच अर्थही येत नाही. त्यांच्या सर्व गोष्टी
राम नामाच्या आसच्याने होतात असे म्हणतात व मी केले असे ते काही बोलत नाही. जसे
राम सरोवरात आड नावाचा पक्षी पाण्यात तरंगतो. परंतू त्याच्या पंखाला पाणी लागत नाही.
राम तो पाण्यातून सुखाच निघतो. पाण्यात पंख तरंगतात परंतू पाणी त्याच्या पंखाला भेदत
राम नाही. जसे कढाईत तेल उकळते त्याच्यात सूर्य दिसतो परंतू तो सूर्य वेगळाच आहे. सूर्य
राम तेलात तळला जात नाही. तसेच संतजन संसारात राहून संसारापासून वेगळे आहेत. ते
राम संसाराचे दुःख आणि सुख सर्व खोटे समजतात, असे आदि सतगुरु सुखरामजी
राम महाराज समजतात. ॥१५॥

कुंडल्या ॥

कीडा के सिर मिण नही ॥ भावे ईजगर होय ॥
रत्न न पावे खाबडा ॥ चवडा ऊंडा जोय ॥
चवडा ऊंडा जोय ॥ रिडकल्या चंदण न होई ॥
मोती भेंसे सीस ॥ ओक आधो नही कोई ॥
सुखराम केहे गृह भेष मे ॥ जहाँ तहाँ भक्त न होय ॥
कीडा के सिर मिण नही ॥ भावे ईजगर होय ॥१६॥

राम सर्व सापांच्या शिरावर मणी राहत नाही. कितीही मोठा अजगर होवून गेला तरीही त्याच्या
राम शिरावर मणी नसतो आणि कितीही पाण्याने भरलेला मोठा गङ्गा लांब, विस्तृत आणि खोल
राम राहिला तरी ही त्याच्यात रत्न मिळणार नाही. अशाप्रकारे बरड जमिनीवर चंदनाचे वृक्ष
राम येत नाही. म्हैस(रेडा) कितीही जबर राहिला तरीही त्याच्या शिरावर मोती मिळणार नाही.
राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, घरात किंवा वेश धारण केलेल्यां मध्ये
राम जेथे-तेथे सर्व जागी सतस्वरूपी भक्त नसतात. जसे सर्व सापांच्या शिरावर मणी नसतो,
राम भले तो अजगर ही का असेना. तसेच सर्व जागी सतस्वरूप भक्त नसतात. ॥१६॥
राम स्हा न देख्या ढाणीयाँ ॥ भुप न गाँवा माय ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

हस न दख्या खाबड़ा ॥ जाड़ा मे सिंध नाय ॥
 जाड़ा मे सिंध नाय ॥ गरुड कोई जंगल जोवे ॥
 अनड पंख आकास ॥ भाँय पर कदेन होवे ॥
 सुखराम कहे जहाँ तहाँ हरी ॥ पूँथा संत ज नाय ।
 साह न देख्या ढाणीया ॥ भुप न गाँवा माय ॥१७॥

राम जंगलात झोपडीत सावकार दिसत नाही आणि खेडे गावात राजा नसतो आणि पाण्याने भरलेल्या मोठ्या खड्यात हंस दिसत नाही तसेच गवताच्या झाडीत सिंह दिसत नाही आणि कोणी जंगलात गरुड पाहिल तर गरुड जंगलात मिळणार नाही. जो आकाशात राहणारा अनड पक्षी आहे तो जमिनीवर कधीही राहणार नाही. तसेच आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, जसे जंगलातील झोपडीत सावकार नसतो आणि राजा खेडे गावात नसतो त्याच तऱ्हेने जेथे तेथे पोहचलेले सतस्वरूपी संत नसतात. ॥१७॥

॥ इति मुंडत त्यागी बेरागी को अंग संपूरण ॥